עוזר הקיטלוג המלאכותי שלי

AI בעורך המאטדאטה

מאל"י בעשר

לילי דאי, מרץ 2025

במאי 2024 שאלנו: האם בינה מלאכותית יכולה לקטלג?

הבינה המלאכותית יכולה:

- לקרוא
- לכתוב
- בתלות במודל - אפילו מכירה את פורמט MARC 21!
- ואת רשומות הזיהוי של ספריית הקונגרס האמריקאי!
- אבל לא בהכרח פורמטים אחרים או רשומות זיהוי שונות...
- היכולות שלה תלויות במידע העומד לרשותה, למשל:
  - טקסט מלא
  - אבסטרקט
  - כותר ומזהים

בהתחלה חשבנו בכלל על CloudApp...

תמונת הקונספט שהוצגה במאל"י בעשר במאי 2024

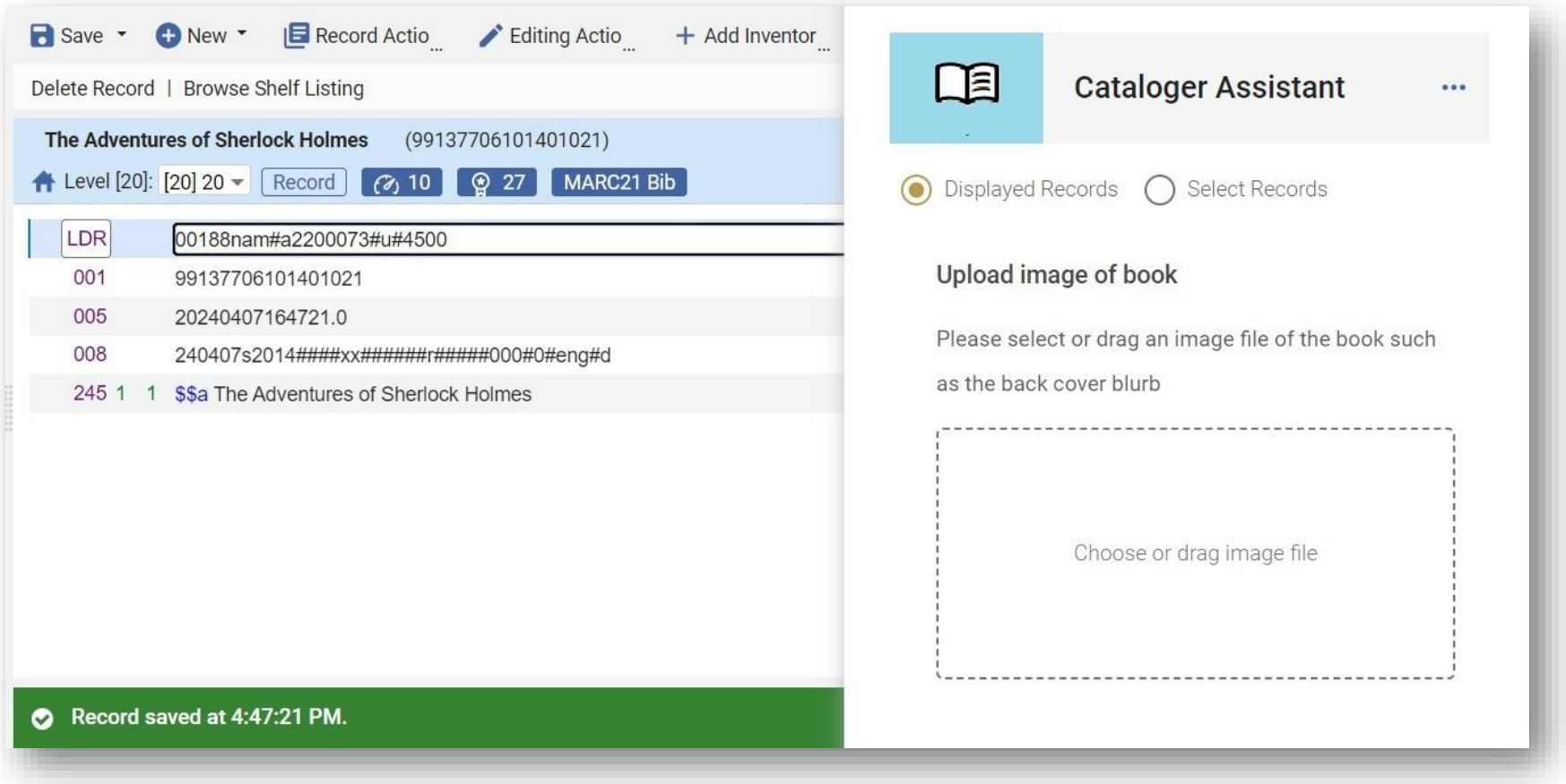

אבל בסוף הטמענו עוזר בתהליכי העבודה בעורך המטאדאטה

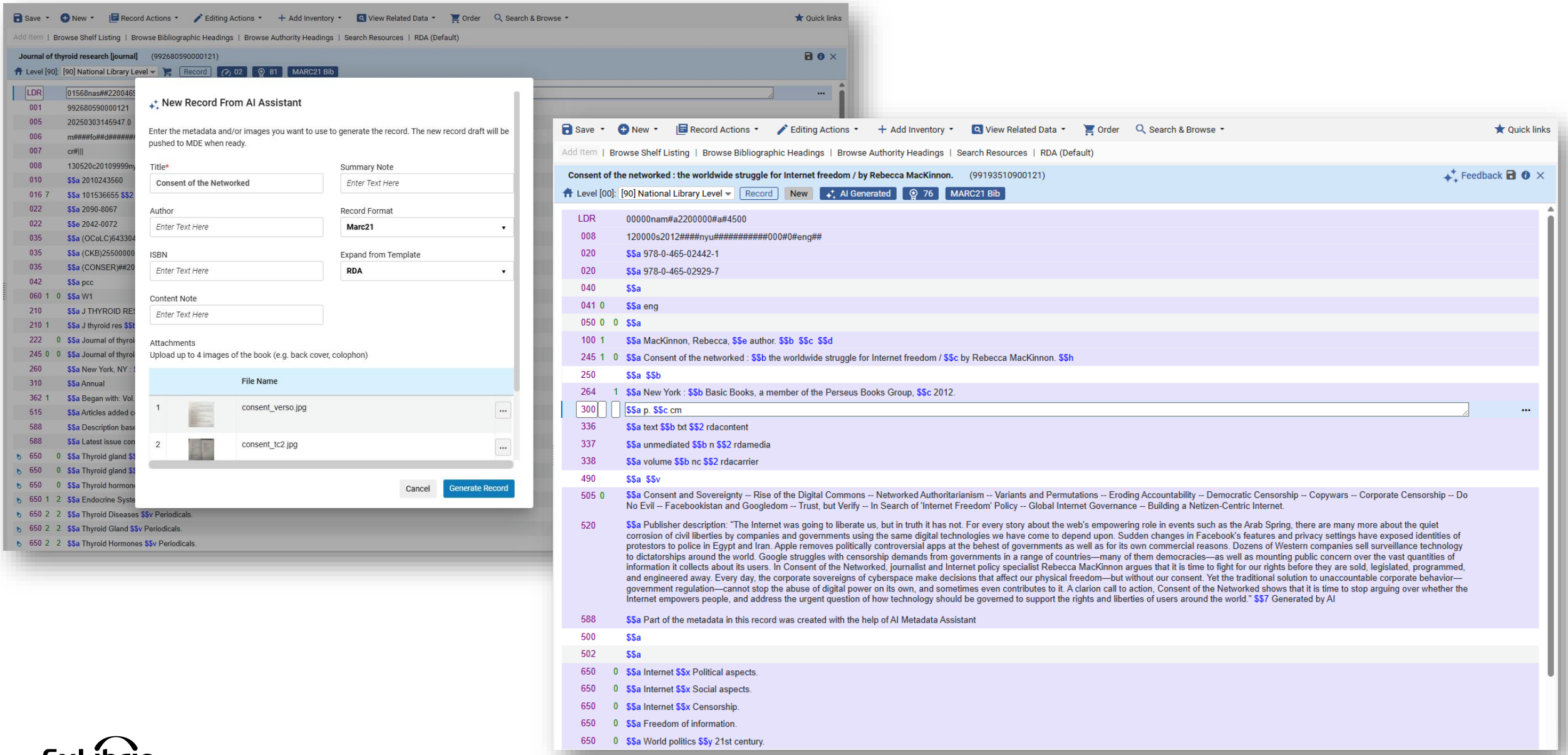

Ex Libris
Part of Clarivate

הבחנה בין שדות פשוטים ומורכבים עבור בינה מלאכותית

לבינה המלאכותית אין:

- את הספר הפיזי ביד (למשל לראות מה הגודל או האורך שלו – שדה 300)
- היכרות / יכולות זהות בכל השפות (זיהוי שפה – שדה 041 / 008)
- הבנה של הקשר (למשל זיהוי הז'אנר מתוך היכרות עם ההוצאה – שדה 655)
- גישה לאינטרנט?
- ספרים חדשים לעומת ישנים
- Copy-cataloging
- אבל – דברים בתחום הזה משתנים מהר...

הגישה שאימצנו: מודל מתווך

- שילוב של הידע הספרני של המקטלגים עם היכולות של הבינה המלאכותית
- שליטה של הספרייה – תהליכי נורמליזיציה ואיחוד רשומות
- שליטה של הספרנית – יצירת טיוטה שאני עורכת ושומרת על פי שיקול דעתי
- ולידציה ותיווך:
  - של עלמא (למשל: האם הנושא קיים?)
  - של המקטלגת (שכל ישר אנושי!)

הפתרון בעורך המטאדאטה שונה מהעשרת רשומות CZ!

ב-CZ:

- העשרת רשומות קיימות בלבד
- לא מתווך - תהליך אוטומטי מתמשך (עם בקרה - פנימית ומצד קהילת הקטלוג של עלמא)
- גישה לטקסט המלא (עבודה מול הספקים לשמירה על זכויות יוצרים)
- בחירת שדות שנותנים ערך באיתור המידע, ושניתן להעשיר באופן מדויק ונכון, למשל:
  - **שפה** (041 and 008)
  - **תקציר** Summary (520)
  - **נושאים** (650) - LCSH

בואו ננסה ספר בעברית

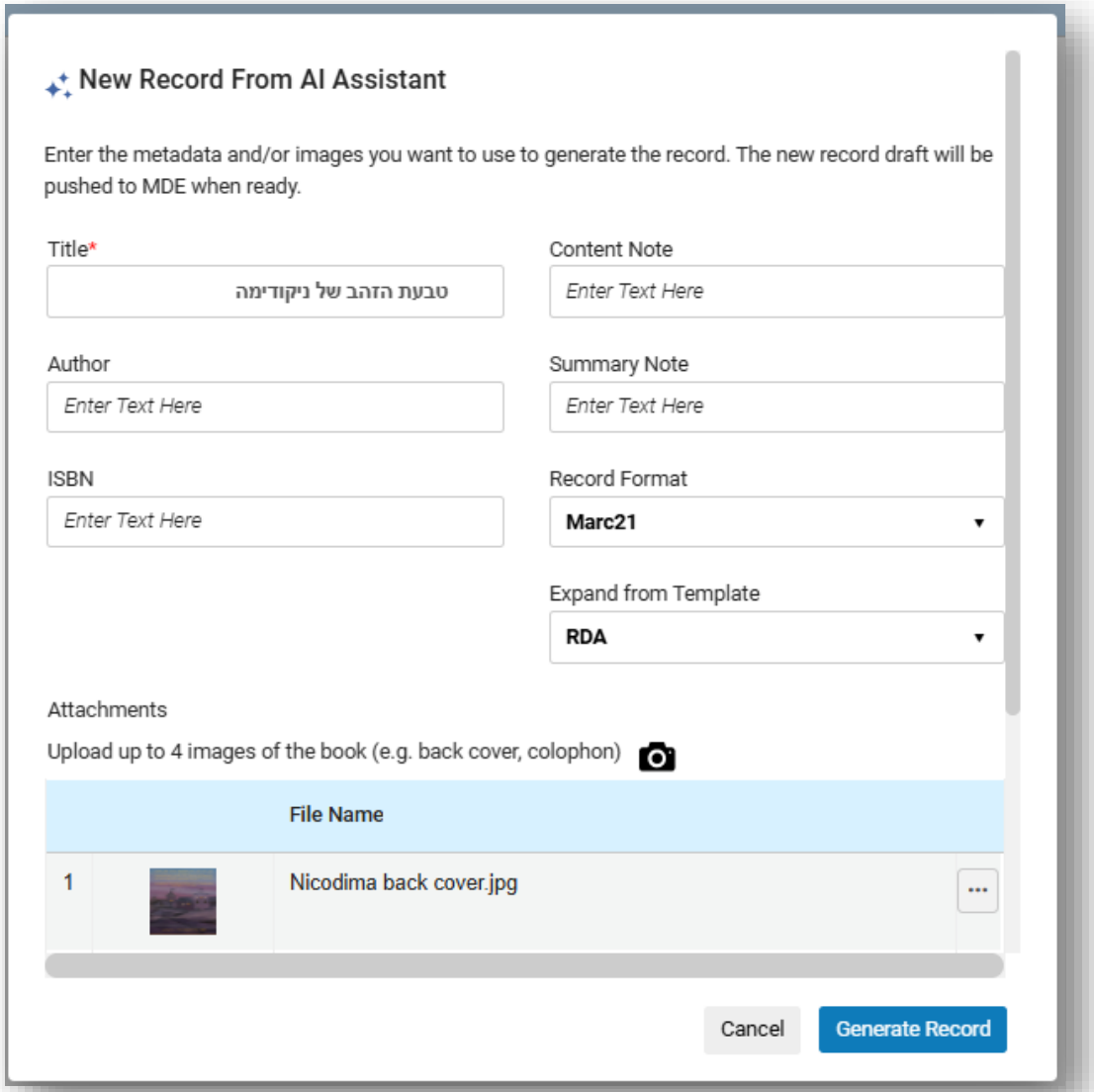

צילמתי כמה תמונות של ספר אהוב...

(שחיתות! נפוטיזם!)

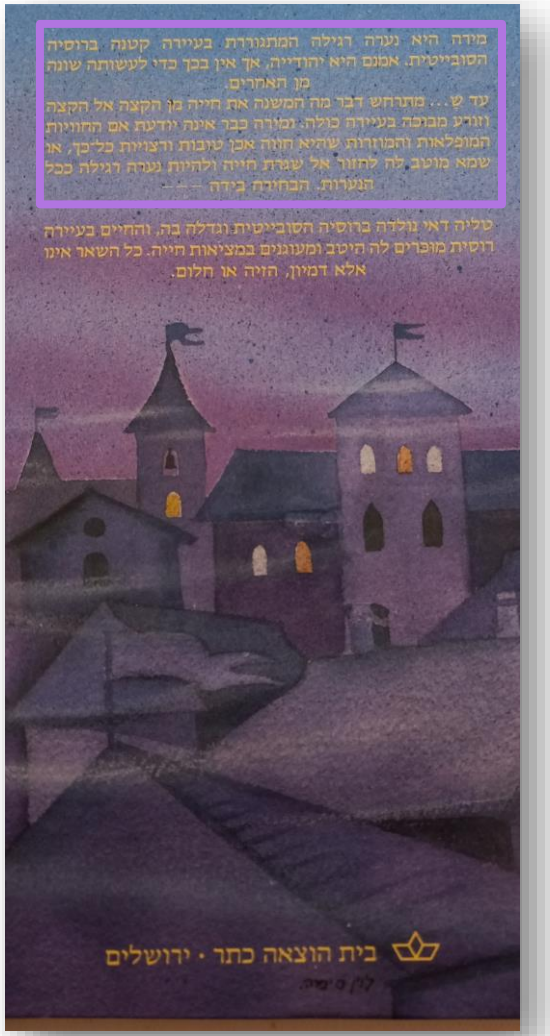

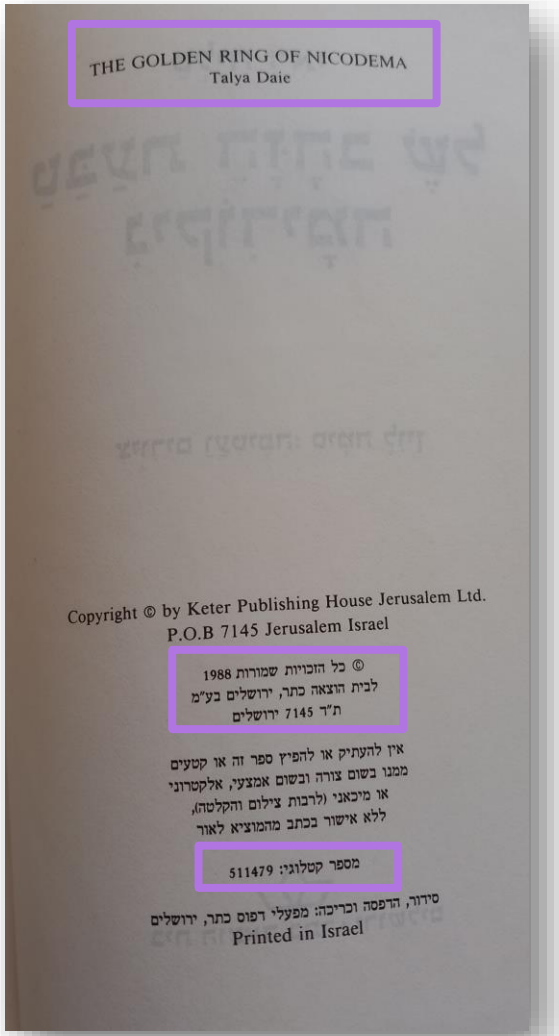

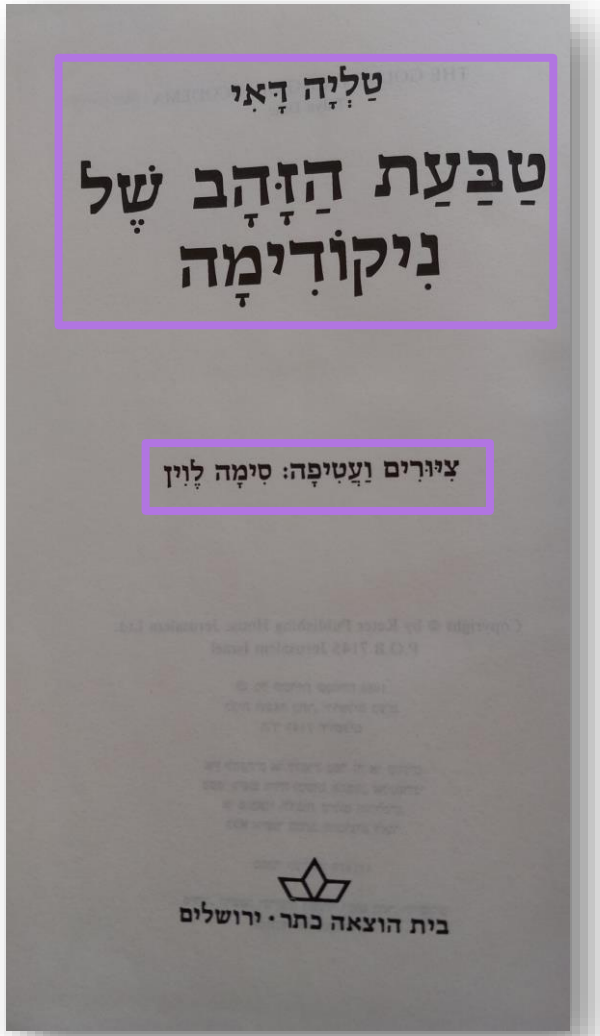

הבינה המלאכותית מציעה לי שדות מאוכלסים - לבדוק ולשמור / לתקן

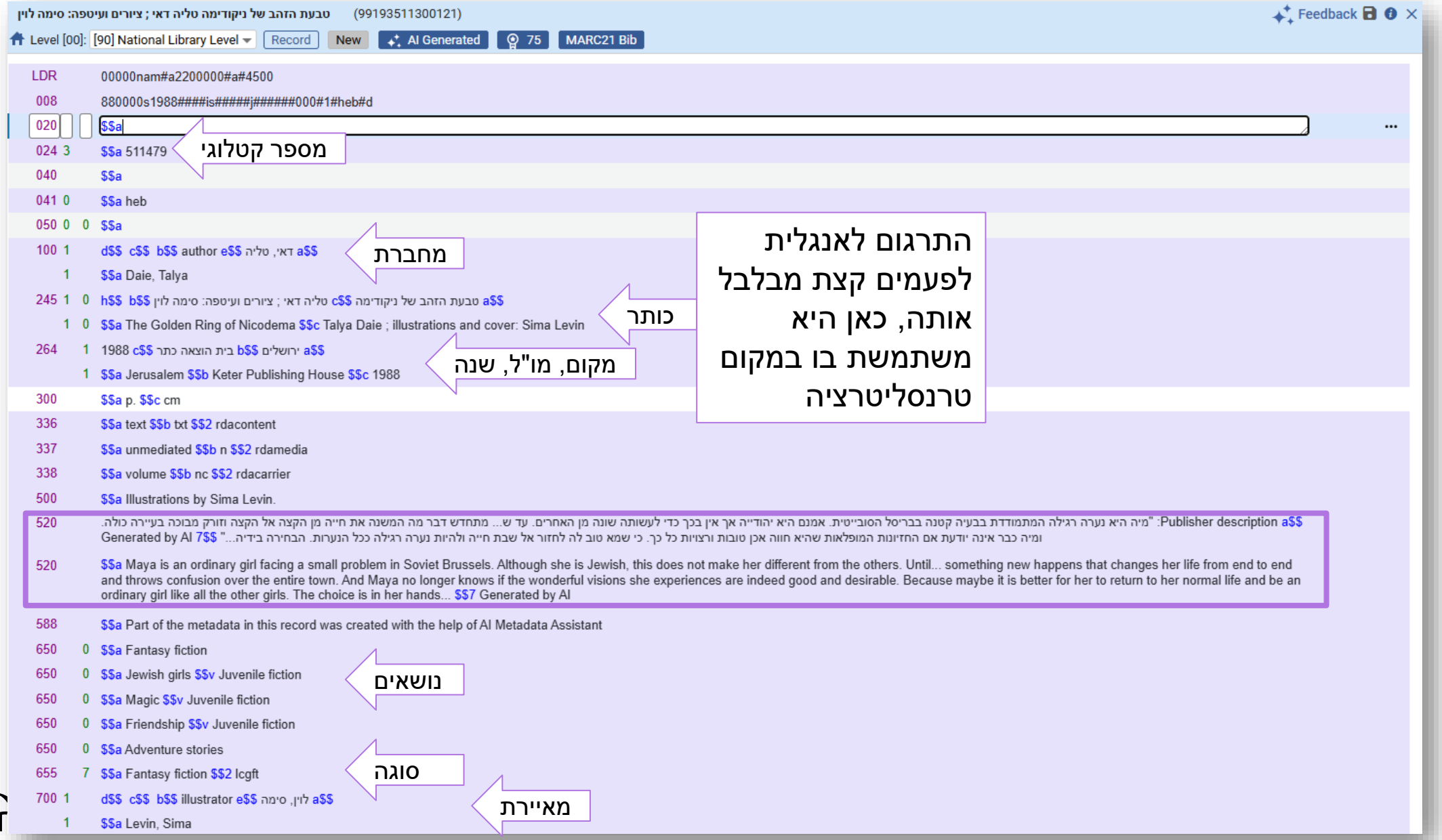

הבינה המלאכותית מתקשה לפעמים לפענח פונט עברי בתמונה

וזה לא עוזר שזה גופן משנות ה-80 על רקע סגול...

- **פענוח AI:** מיה היא נערה רגילה המתמודדת בבעיה קטנה בבריסל הסובייטית. אמנם היא יהודייה אך אין בכך כדי לעשותה שונה מן האחרים. עד ש... מתחדש דבר מה המשנה את חייה מן הקצה אל הקצה וזורק מבוכה בעיירה כולה. ומיה כבר אינה יודעת אם החזיונות המופלאות שהיא חווה אכן טובות ורצויות כל כך. כי שמא טוב לה לחזור אל שבת חייה ולהיות נערה רגילה ככל הנערות. הבחירה בידיה...

- **מהכריכה האחורית:** מירה היא נערה רגילה המתגוררת בעיירה קטנה ברוסיה הסובייטית. אמנם היא יהודייה אך אין בכך כדי לעשותה שונה מן האחרים. עד ש... מתרחש דבר מה המשנה את חייה מן הקצה אל הקצה וזורע מבוכה בעיירה כולה. ומירה כבר אינה יודעת אם החוויות המופלאות והמוזרות שהיא חווה אכן טובות ורצויות כל כך, או שמא מוטב לה לחזור אל שגרת חייה ולהיות נערה רגילה ככל הנערות. הבחירה בידה...

- עדיין צריכה פיקוח, כאמור...

התשובות של בינה מלאכותית משתנות מהרצה להרצה

ומושפעות מכמות וסוג המידע שניתן לה, איכות התמונות, ועוד.

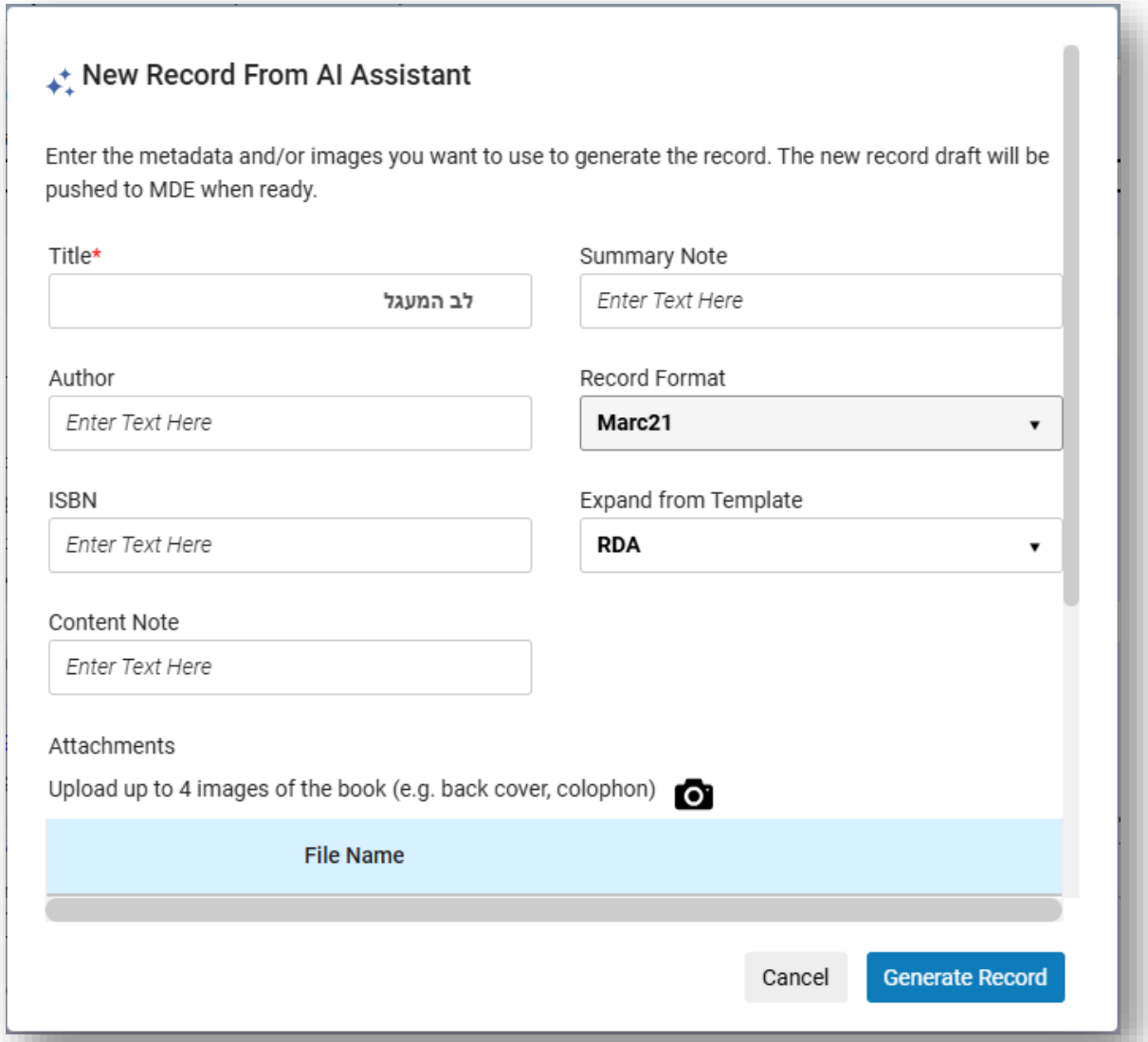

צילמתי כמה תמונות של ספר אהוב אחר

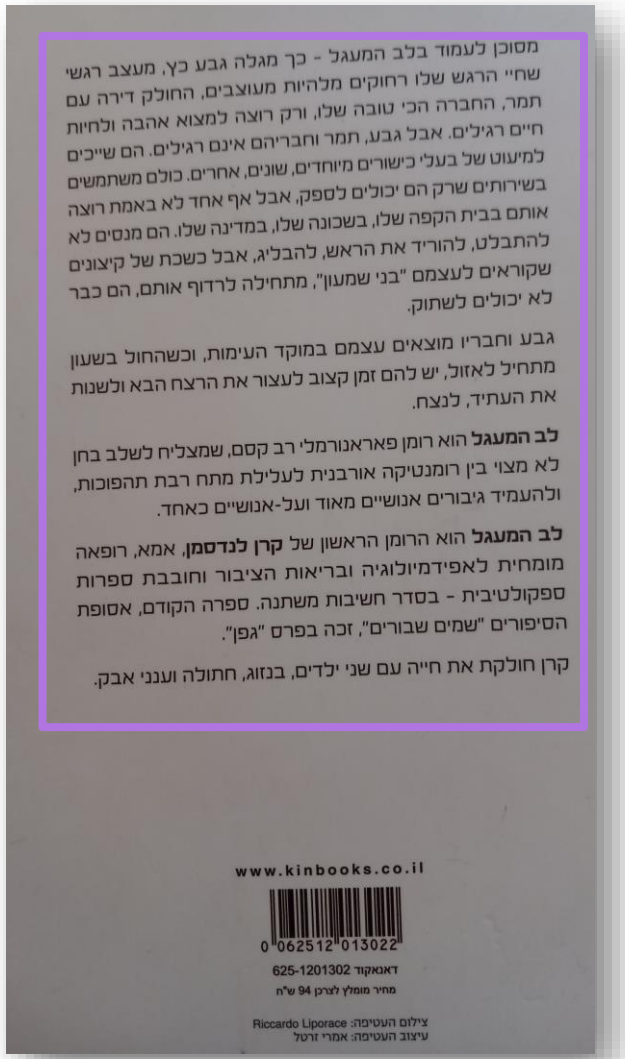

מסוכן לעמוד בלב המעגל - כך מגלה גבע כץ, מעצב רגשי שחיי הרגש שלו רחוקים מלהיות מעוצבים, החולק דירה עם תמר, החברה הכי טובה שלו, ורק רוצה למצוא אהבה ולחיות חיים רגילים. אבל גבע, תמר וחבריהם אינם רגילים. הם שייכים למיעוט של בעלי כישורים מיוחדים, שונים, אחרים. כולם משתמשים בשירותים שרק הם יכולים לספק, אבל אף אחד לא באמת רוצה אותם בבית הקפה שלו, בשכונה שלו, במדינה שלו. הם מנסים לא להתבלט, להוריד את הראש, להבליג, אבל כשכת של קיצונים שקוראים לעצמם "בני שמעון", מתחילה לרדוף אותם, הם כבר לא יכולים לשתוק.

גבע וחבריו מוצאים עצמם במוקד העימות, וכשהחול בשעון מתחיל לאזול, יש להם זמן קצוב לעצור את הרצח הבא ולשנות את העתיד, לנצח.

לב המעגל הוא רומן פראנורמלי רב קסם, שמצליח לשלב בחן לא מצוי בין רומנטיקה אורבנית לעלילת מתח רבת תהפוכות, ולהעמיד גיבורים אנושיים מאוד ועל-אנושיים כאחד.

לב המעגל הוא הרומן הראשון של **קרן לנדסמן**, אמא, רופאה מומחית לאפידמיולוגיה ובריאות הציבור וחובבת ספרות ספקולטיבית - בסדר חשיבות משתנה. ספרה הקודם, אסופת הסיפורים "שמים שבורים", זכה בפרס "גפן".

קרן חולקת את חייה עם שני ילדים, בנזוג, חתולה וענני אבק.

www.kinbooks.co.il

0 062512 013022

דאנאקוד 625-1201302

מחיר מומלץ לצרכן 94 ש"ח

צילום העטיפה: Riccardo Liporace
עיצוב העטיפה: אמרי זרטל

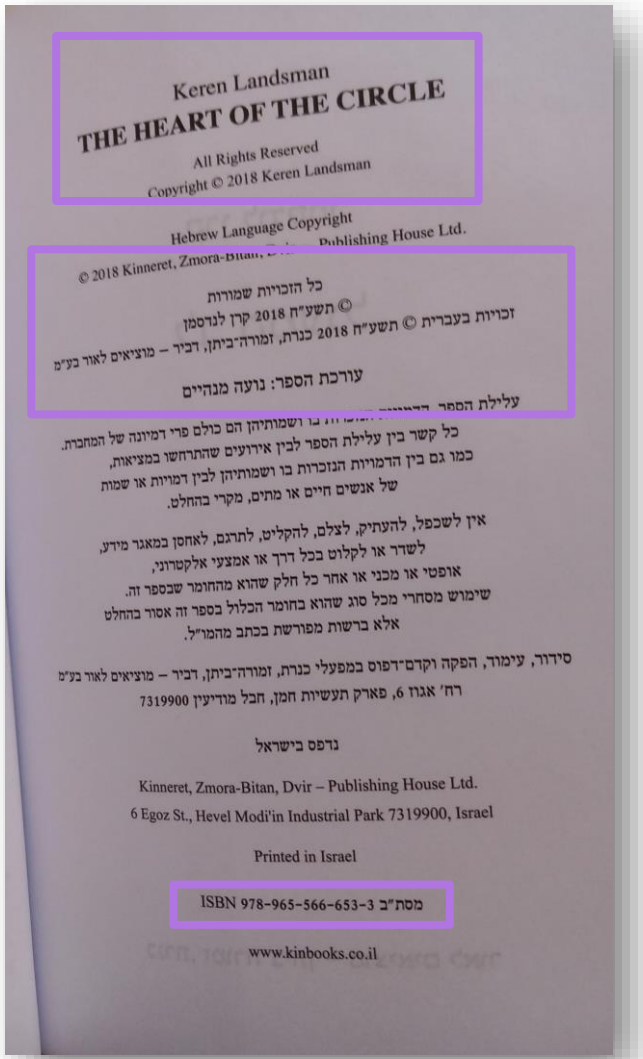

Keren Landsman
THE HEART OF THE CIRCLE

All Rights Reserved
Copyright © 2018 Keren Landsman

Hebrew Language Copyright
© 2018 Kinneret, Zmora-Bitan, Publishing House Ltd.

כל הזכויות שמורות
© תשע"ח 2018 קרן לנדסמן
זכויות בעברית © תשע"ח 2018 כנרת, זמורה־ביתן, דביר – מוציאים לאור בע"מ

עורכת הספר: נועה מנהיים

עלילת הספר הדמיונית ודמויותיה הן כולם פרי דמיונה של המחברת.
כל קשר בין עלילת הספר לבין אירועים שהתרחשו במציאות,
כמו גם בין הדמויות הנזכרות בו ושמותיהן לבין דמויות או שמות
של אנשים חיים או מתים, מקרי בהחלט.

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,
לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני,
אופטי או מכני או אחר כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה.
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט
אלא ברשות מפורשת בכתב מהמו"ל.

סידור, עימוד, הפקה וקדם־דפוס במפעלי כנרת, זמורה־ביתן, דביר – מוציאים לאור בע"מ
רח' אגוז 6, פארק תעשיות חמן, חבל מודיעין 7319900

נדפס בישראל

Kinneret, Zmora-Bitan, Dvir – Publishing House Ltd.
6 Egoz St., Hevel Modi'in Industrial Park 7319900, Israel

Printed in Israel

ISBN 978-965-566-653-3 מסת"ב

www.kinbooks.co.il

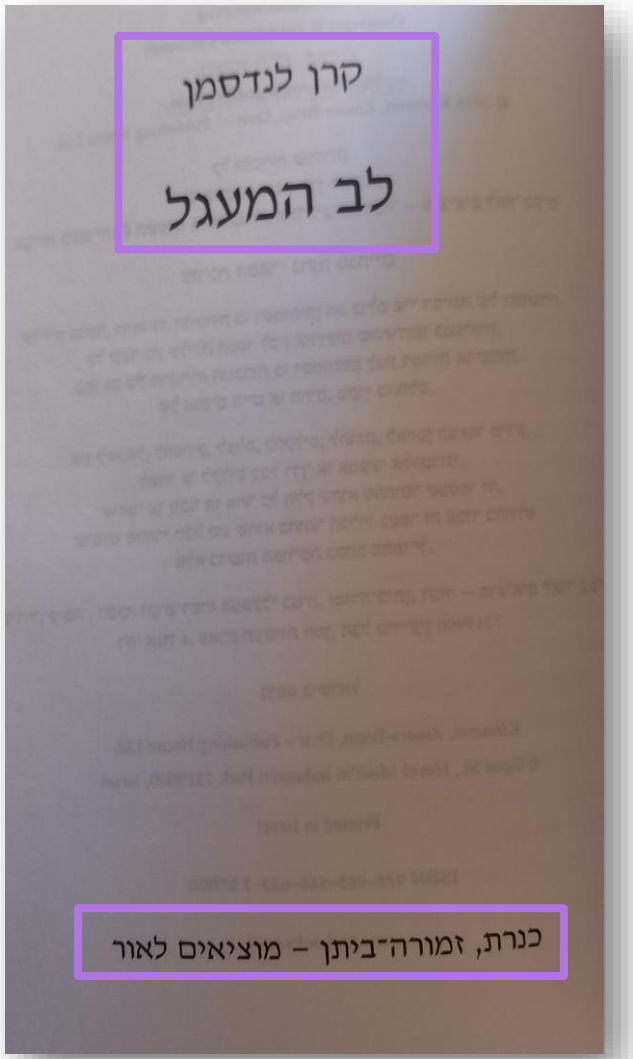

קרן לנדסמן

לב המעגל

כנרת, זמורה־ביתן – מוציאים לאור

קיבלתי תוצאות עבורו

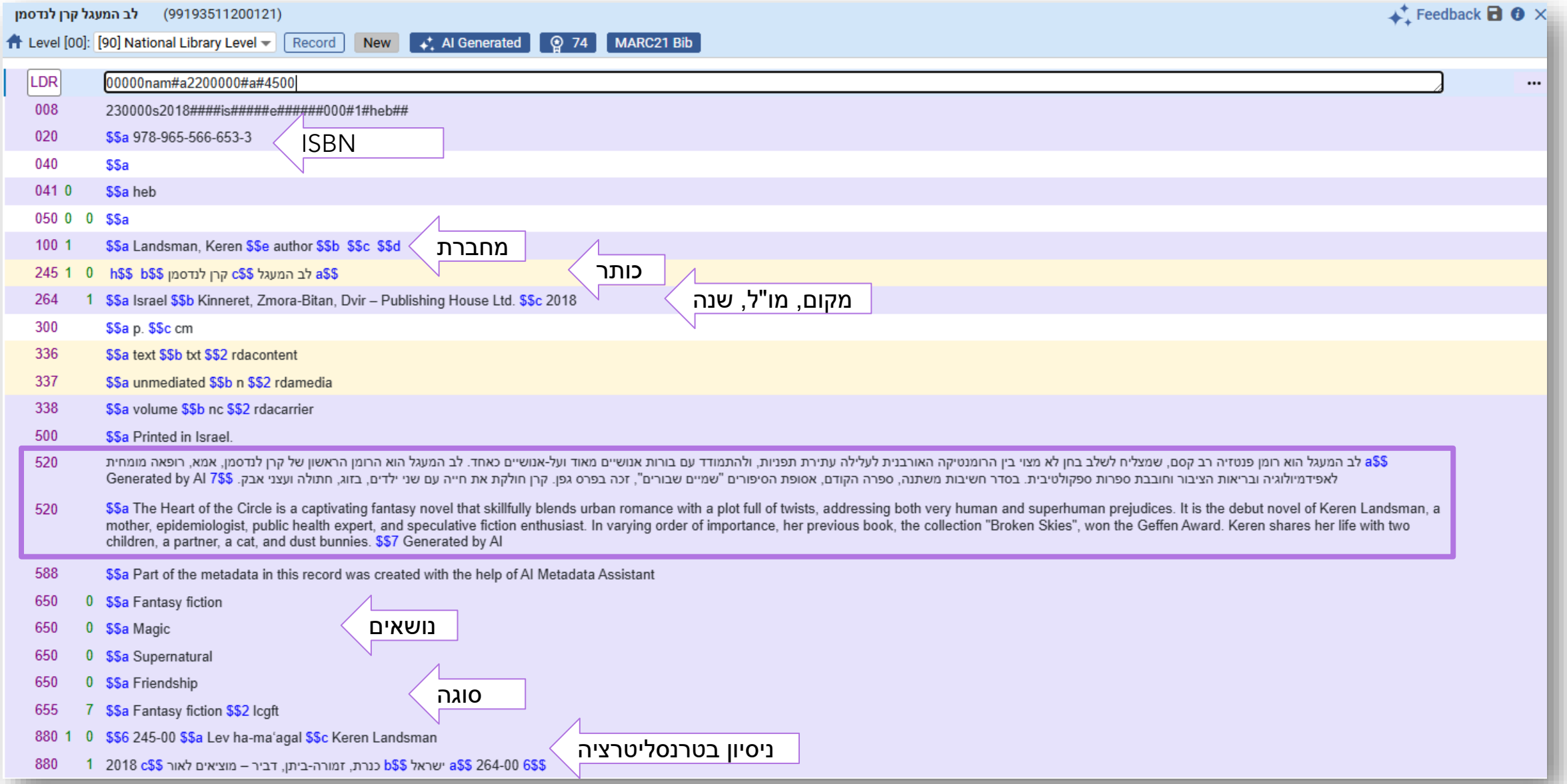

אם ניתן לבינה המלאכותית הרכב מידע אחר – היא עשויה להבין אחרת

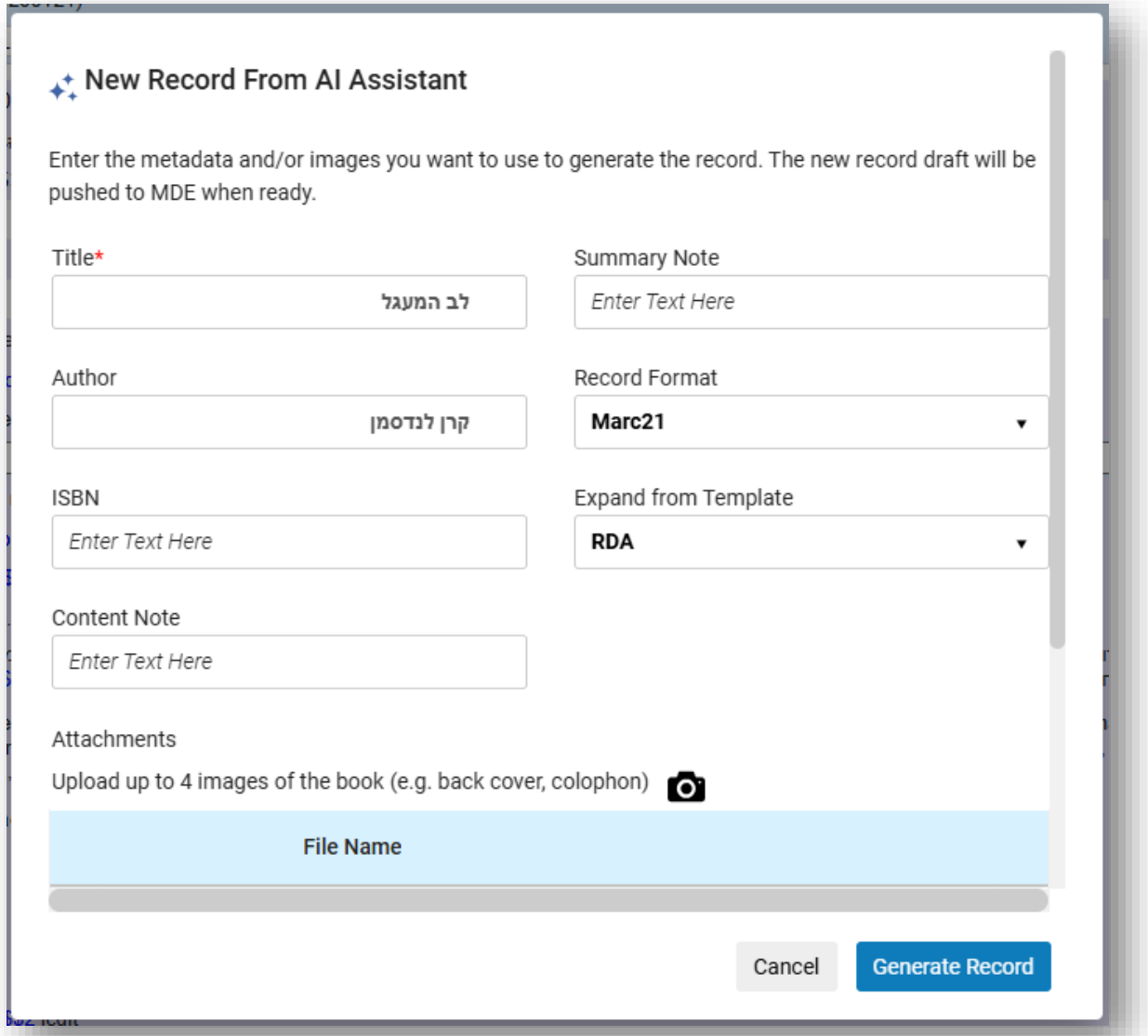

רק שתי תמונות הפעם

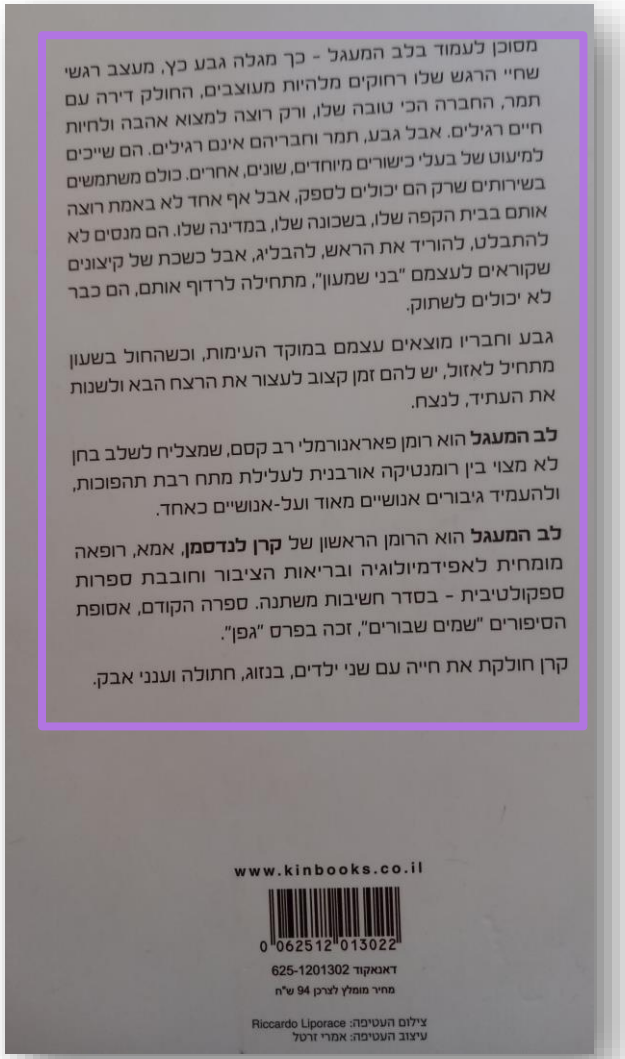

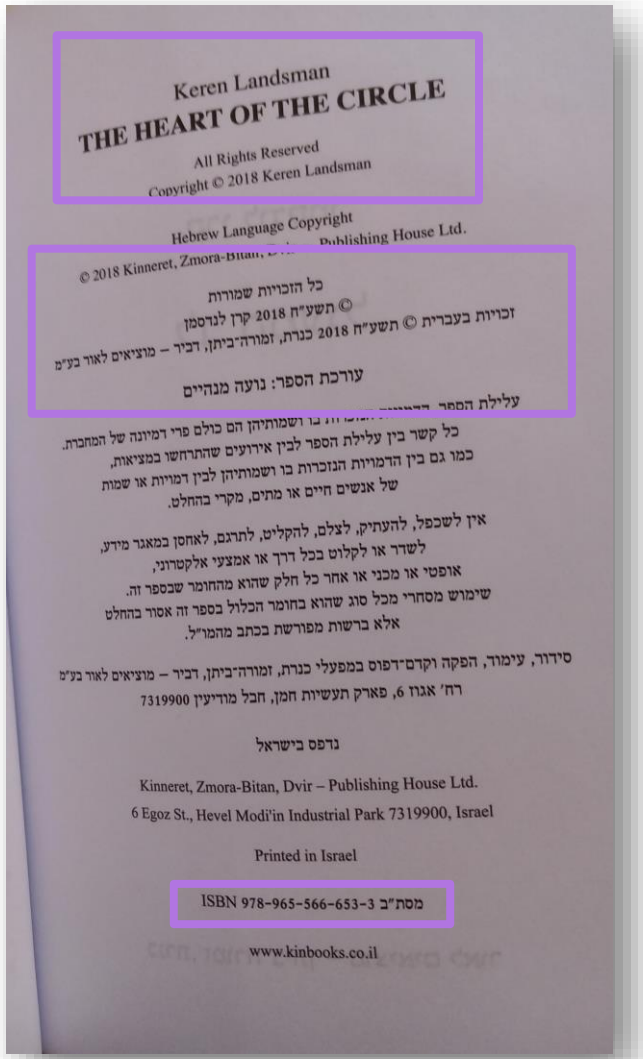

קיבלנו תוצאות שונות

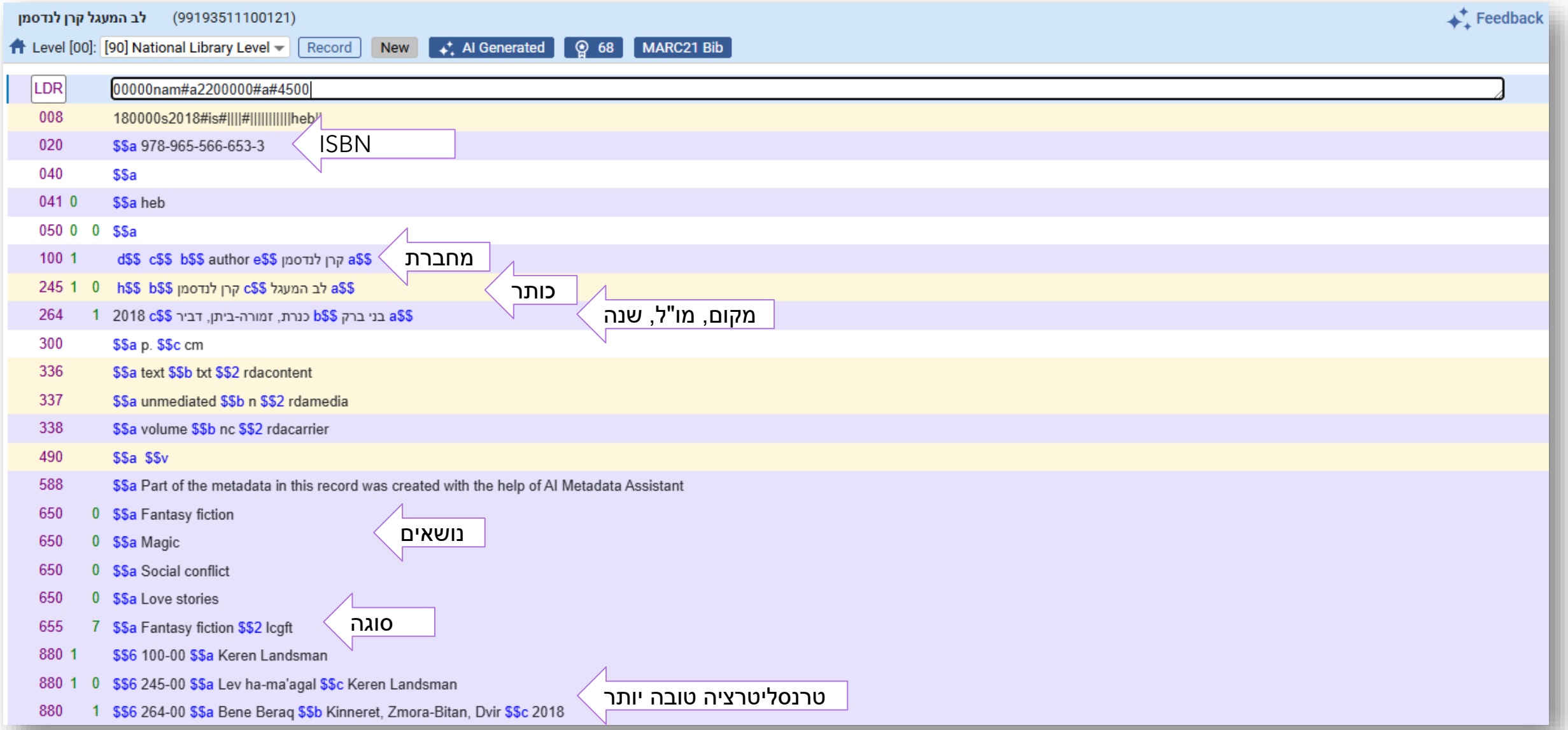

גם יותר מידע בעברית בטופס

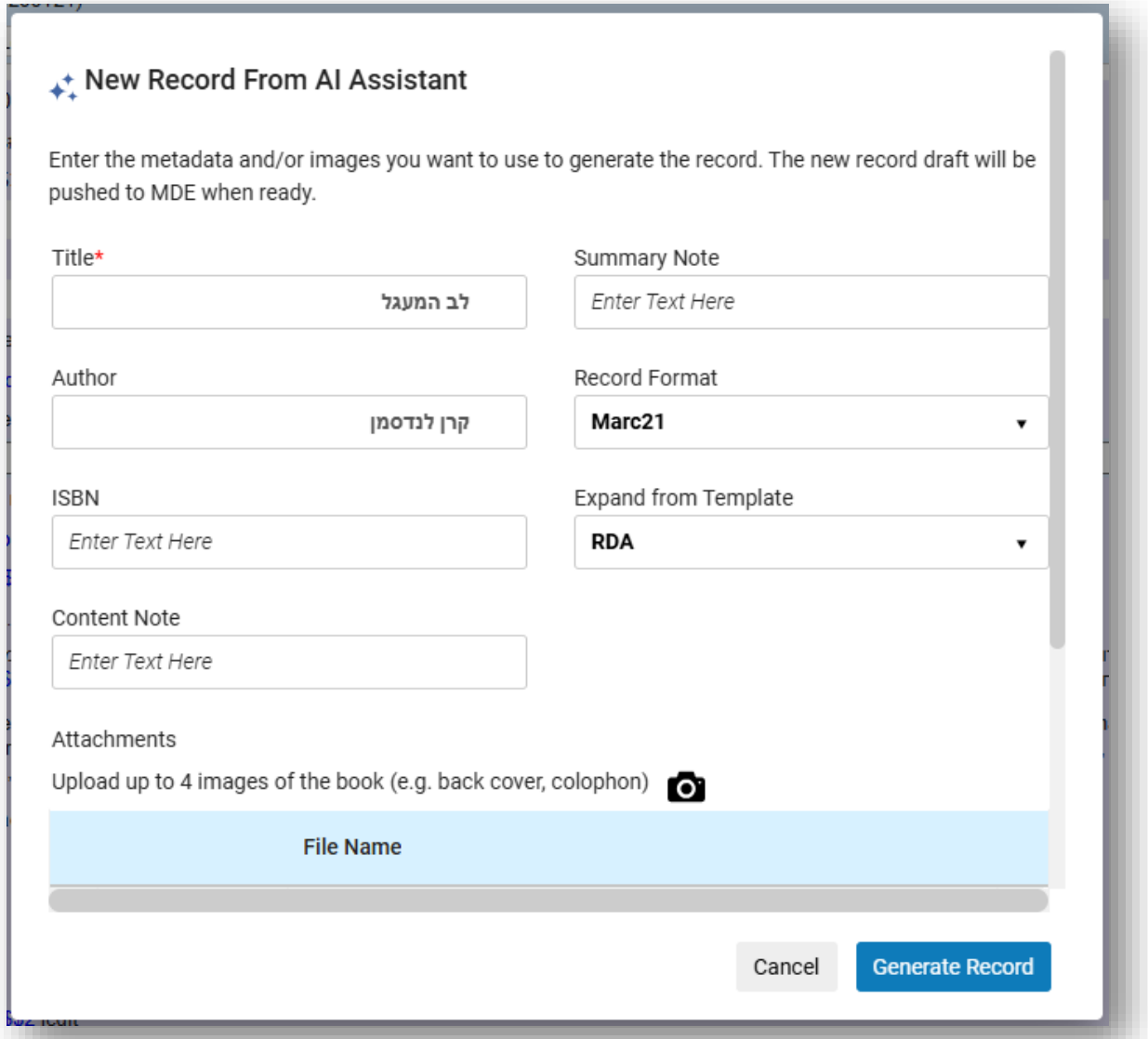

וגם שלוש תמונות

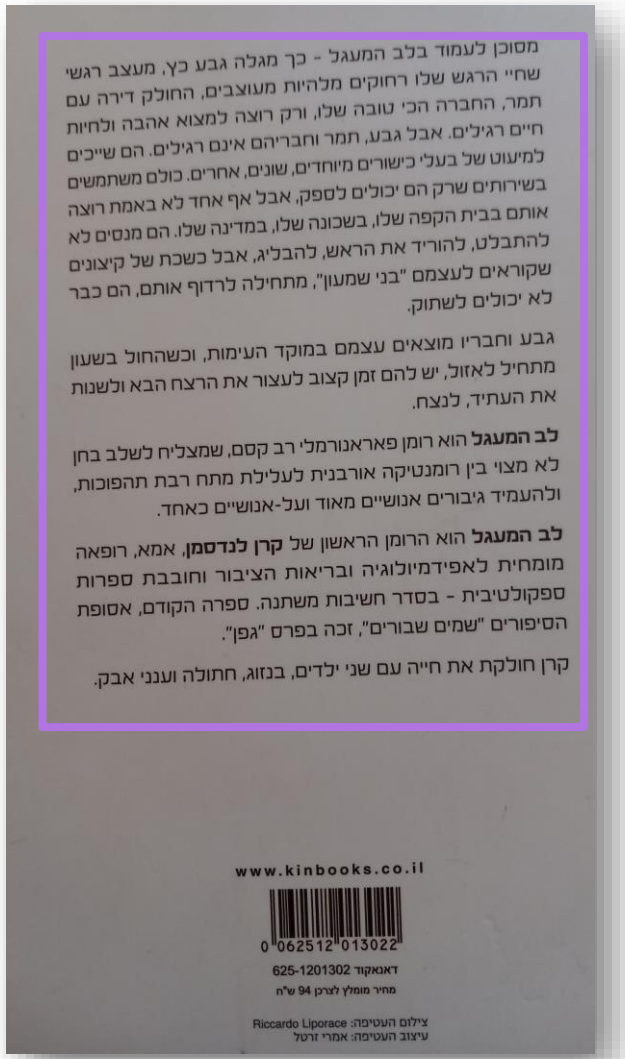

מסוכן לעמוד בלב המעגל - כך מגלה גבע כץ, מעצב רגשי שחיי הרגש שלו רחוקים מלהיות מעוצבים. החולק דירה עם תמר, החברה הכי טובה שלו, ורק רוצה למצוא אהבה ולחיות חיים רגילים. אבל גבע, תמר וחבריהם אינם רגילים. הם שייכים למיעוט של בעלי כישורים מיוחדים, שונים, אחרים. כולם משתמשים בשירותים שרק הם יכולים לספק, אבל אף אחד לא באמת רוצה אותם בבית הקפה שלו, בשכונה שלו, במדינה שלו. הם מנסים לא להתבלט, להוריד את הראש, להבליג, אבל כשכת של קיצונים שקוראים לעצמם "בני שמעון", מתחילה לרדוף אותם, הם כבר לא יכולים לשתוק.

גבע וחבריו מוצאים עצמם במוקד העימות, וכשהחול בשעון מתחיל לאזול, יש להם זמן קצוב לעצור את הרצח הבא ולשנות את העתיד, לנצח.

לב המעגל הוא רומן פראנורמלי רב קסם, שמצליח לשלב בחן לא מצוי בין רומנטיקה אורבנית לעלילת מתח רבת תהפוכות, ולהעמיד גיבורים אנושיים מאוד ועל-אנושיים כאחד.

לב המעגל הוא הרומן הראשון של **קרן לנדסמן**, אמא, רופאה מומחית לאפידמיולוגיה ובריאות הציבור וחובבת ספרות ספקולטיבית - בסדר חשיבות משתנה. ספרה הקודם, אסופת הסיפורים "שמים שבורים", זכה בפרס "גפן".

קרן חולקת את חייה עם שני ילדים, בנזוג, חתולה וענני אבק.

www.kinbooks.co.il

0 062512 013022

דאנאקוד 625-1201302

מחיר מומלץ לצרכן 94 ש"ח

ציולום העטיפה: Riccardo Liporace
עיצוב העטיפה: אמרי זרטל

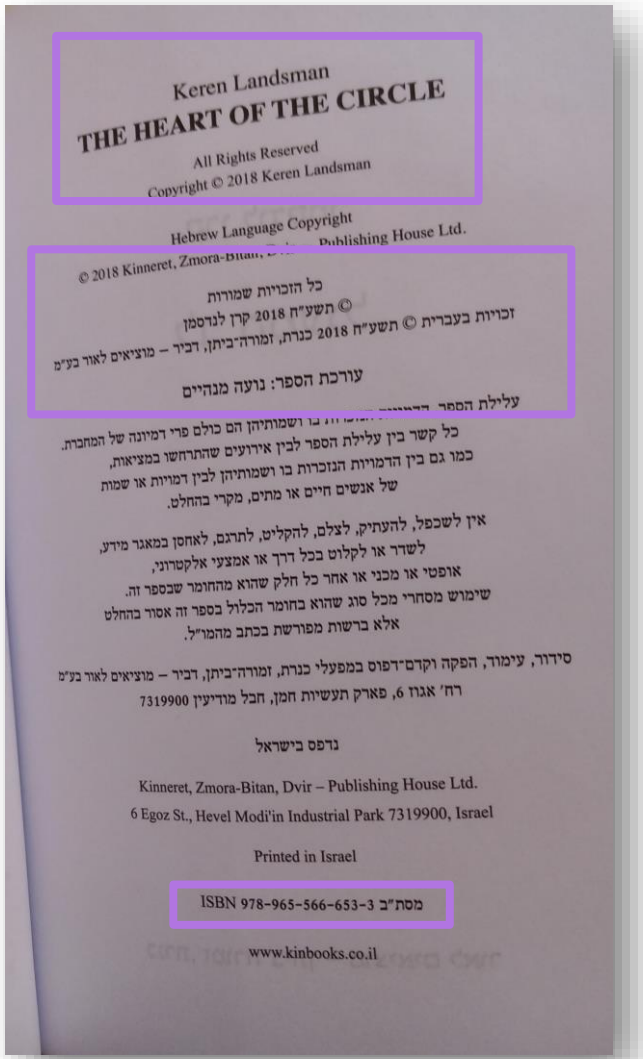

Keren Landsman
THE HEART OF THE CIRCLE

All Rights Reserved
Copyright © 2018 Keren Landsman

Hebrew Language Copyright
© 2018 Kinneret, Zmora-Bitan, Publishing House Ltd.

כל הזכויות שמורות
© תשע"ח 2018 קרן לנדסמן
זכויות בעברית © תשע"ח 2018 כנרת, זמורה־ביתן, דביר – מוציאים לאור בע"מ

עורכת הספר: נועה מנהיים

עלילת הספר

כל קשר בין עלילת הספר לבין אירועים שהתרחשו במציאות,
כמו גם בין הדמויות הנזכרות בו ושמותיהן לבין דמויות או שמות
של אנשים חיים או מתים, מקרי בהחלט.

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,
לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני,
אופטי או מכני או אחר כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה.
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט
אלא ברשות מפורשת בכתב מהמו"ל.

סידור, עימוד, הפקה וקדם־דפוס במפעלי כנרת, זמורה־ביתן, דביר – מוציאים לאור בע"מ
רח' אגוז 6, פארק תעשיות חמן, חבל מודיעין 7319900

נדפס בישראל

Kinneret, Zmora-Bitan, Dvir – Publishing House Ltd.
6 Egoz St., Hevel Modi'in Industrial Park 7319900, Israel

Printed in Israel

מסת"ב ISBN 978-965-566-653-3

www.kinbooks.co.il

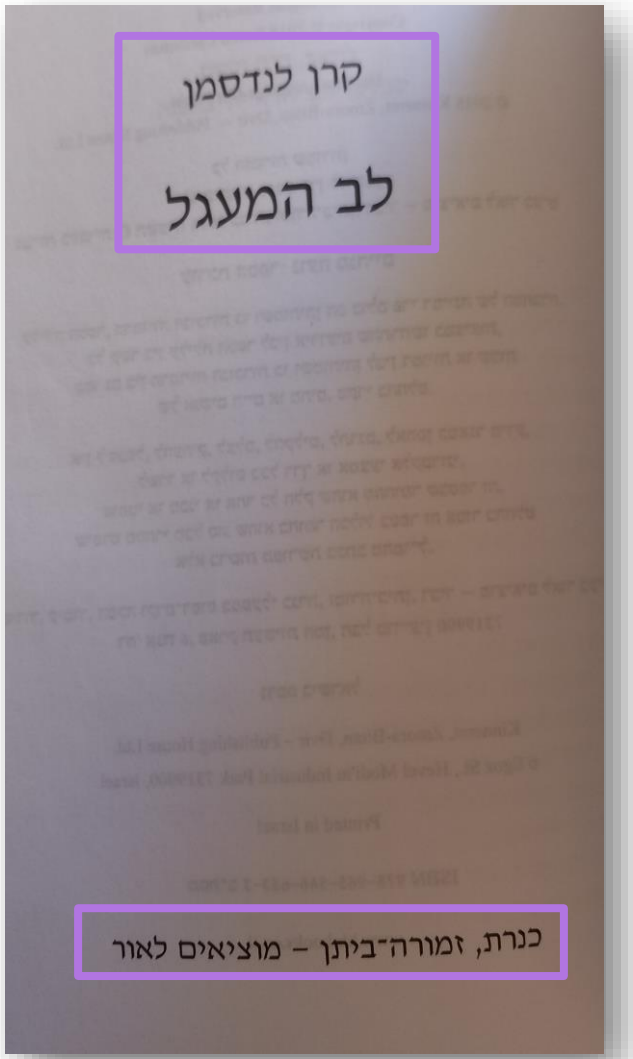

קרן לנדסמן

לב המעגל

כנרת, זמורה־ביתן – מוציאים לאור

קיבלנו רשומה מלאה יותר

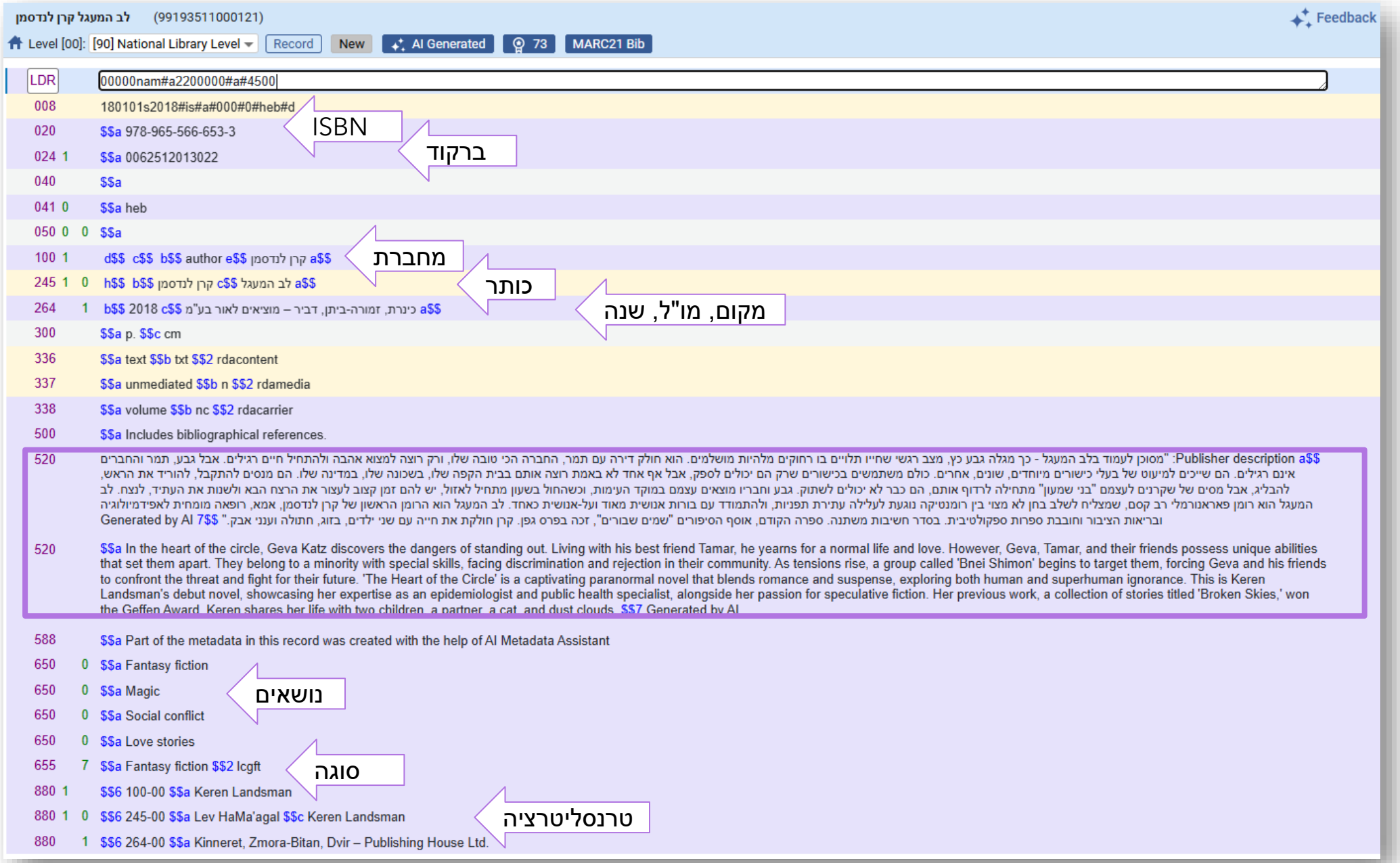

אפשרויות קונפיגורציה

הרצת נורמליזציה על המטאדאטה שהבינה המלאכותית מייצרת, כללי איחוד והעשרה, ובקרוב עוד...

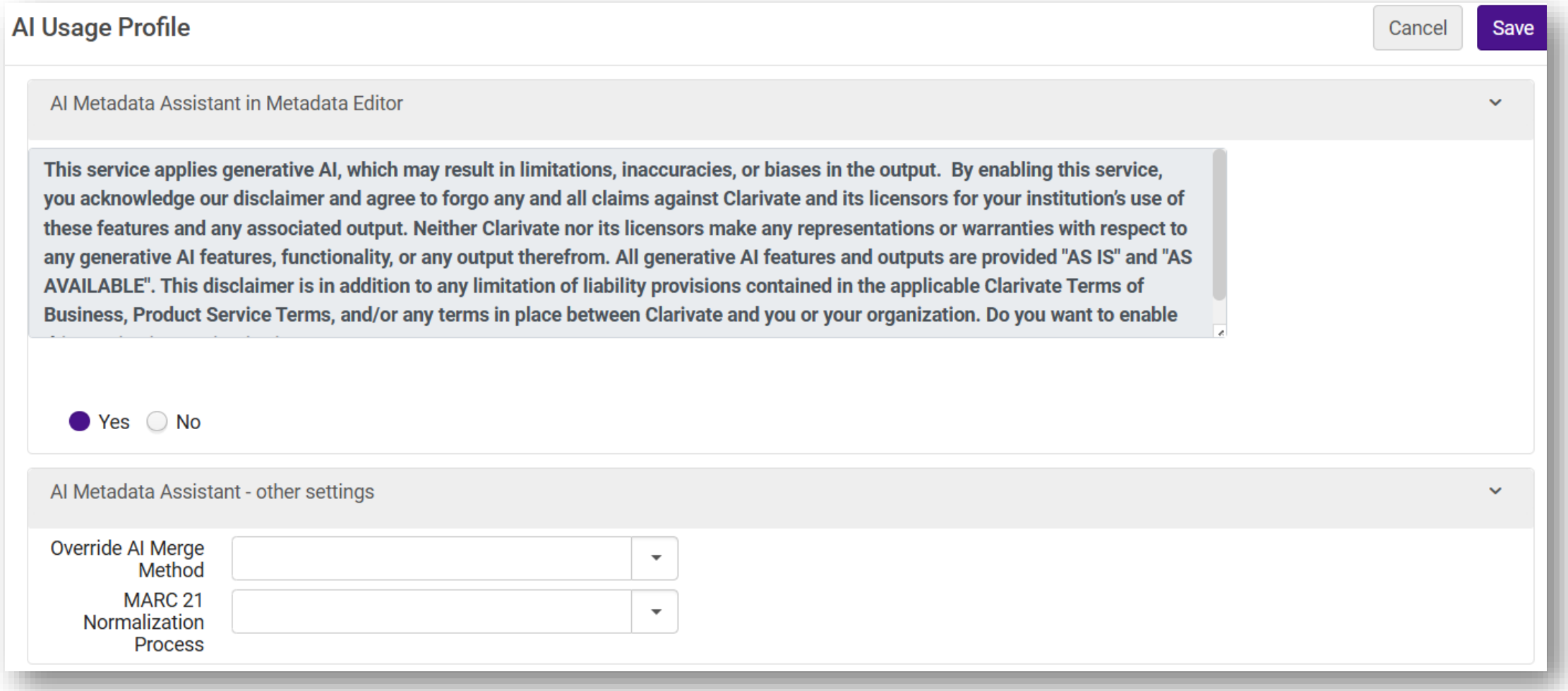

הבינה המלאכותית לא קופאת על שמריה

ממשיכים להשתפר!

- המודלים משתפרים ומתפתחים
- הפרומפטים שלנו משופרים בעקבות פידבקים מהקהילה
- קבוצת חשיבה חדשה - לדיונים על הפוטנציאל של בינה מלאכותית לייעול תהליכי ספרייה בעלמא
- תוכניות לעתיד:
  - יותר שליטה בסוג המידע המבוקש - **מתוכנן למאי**
    - אפשרויות קונפיגורציה לאדמין
    - בקשות העשרה ספציפיות למקטלגת (למשל - תוכן עניינים בלבד)

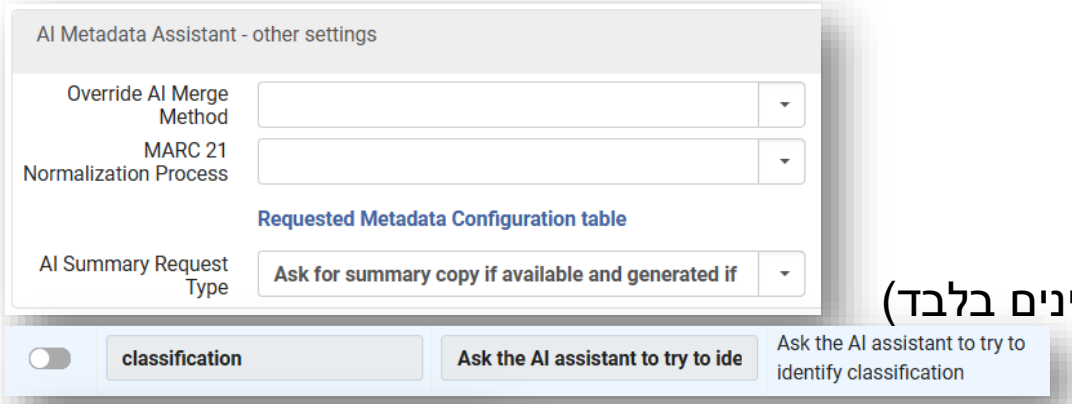

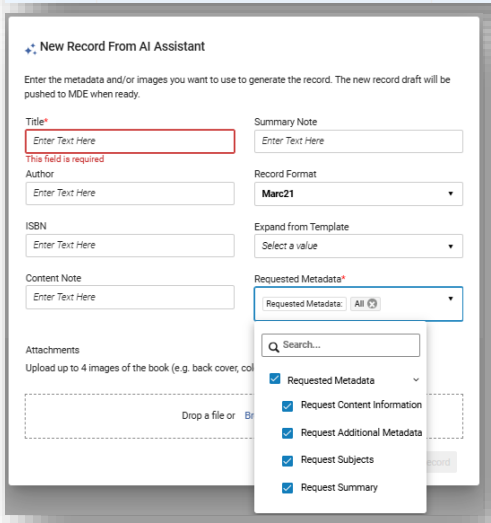

- פתרונות לרשומות זיהוי נוספות (בינתיים - אפשר להשתמש בנורמליזציה...)
- תהליכי ספרייה נוספים:
  - חיפוש חכם במאגרי רשומות (למשל ULI) בעזרת בינה מלאכותית
  - יצירת דו"חות
  - ועוד...

About Clarivate

Clarivate is the leading global information services provider. We connect people and organizations to intelligence they can trust to transform their perspective, their work and our world. Our subscription and technology-based solutions are coupled with deep domain expertise and cover the areas of Academia & Government, Life Sciences & Healthcare and Intellectual Property. For more information, please visit clarivate.com

© 2023 Clarivate

Clarivate and its logo, as well as all other trademarks used herein are trademarks of their respective owners and used under license.